

22 Octomvre. Horanszky (Apponyist) a criticat foarte aspru procederea ministrului de justiție, căruia i-a imputat, că afară de centralizarea tabelor regesci, n'a făcut nimic și că face numai pe intrigantul între guvern și partida guvernului. Ministrul Szilagyî respinse atacurile lui Horanszky, amintind o convorbire privată între el și Horanszky de pe timpul, când Szilagyî a eșit din opozițiunea moderată. Horanszky se fi declarat atunci, că sub anumite condițiuni, ar merge cu Szilagyî. Aceste descoperiri au dat ansă la afacerea, care precum vădura, s'a aplanat în mod pacnic.

— Diarul „Italia” anunță, că în cercurile oficiale italiene se consideră ca foarte probabilă sosirea la Palermo a unei flote franceze, care s'ar duce să salute pe regele Umberto, când va inaugura expoziția. „Ideia de a trimite o escadră franceză, ca să salute pe rege, dăce „Italia”, nu dată, după cum se spune într-o scrisoare a unei persoane în stare de a fi bine informată, decât de câteva zile. Ea s'a agitat în sinul ministerului francez Duminec la 11 Octomvre și a fost votată în unanimitate de miniștri, subordonându-și hotărârea avisului șefului Statului. Până aci nu se cunoșce încă deciziunea d-lui Carnot; pare însă neîndoios, că proiectul va avé și aprobarea d-sale.

SCIRILE ȚILEI.

— 15 (27) Octomvre.

Directorul nostru, d-lu Aurel Mușeșanu s'a reîntors erî din călătoria sa.

Uniunea monetară Latină. Diarele din Paris anunță, că la 31 Decemvre 1891 Franța va denunța tractatul uniunii monetare latine și nu va mai consimți la prelungirea lui. Prin ăisul tractatului se stipulează, că la expirarea sa fiecare parte contractantă va relua partea sa de monetă de argint strecurată la celelalte, spre a o plăti în monetă de aur. După calculele cele mai probabile vre-o jumătate miliard de argint va fi schimbat în aur de statele uniunii monetare în proporțiile următoare; Italia 210 milioane; Belgia 180 milioane; Grecia și Elveția 110 milioane.

„Petru Maior”, societatea de lectură a tinerimei române din Budapesta, s'a constituit pentru anul școlar 1891—92 astfel: În comitet: președinte George Morariu stud. medic; vice-preș: Alesandru Mihaș stud. fil; secretar: Elie Cristea stud. fil; casar: Ioan Petroviciu stud. fil; controlor: Ioan Rednic stud. med; notari: Georgiu Davidu stud.

fil. Ambrosiu Boitoru stud. med; bibliotecar: Mihail Ciuta stud. jur; econom: Petru Pența stud. jur. În comisiunea literară s'au ales: Alesandru Mihaș, Florian Munteanu, Atanasiu Brădeanu, Valeriu Onișu, Eugen Marinescu, Ioan Baptistu Boiu și Georgiu Davidu. De redactor la foia „Rosa cu ghimpi” s'a ales Aureliu Trifu, ér de colaborator: Alesandru Străvoiu stud. jur. și Antoniu Pușcariu st. tehnic.

La târgul de vite de la Constanța, au intrat 1347 berbeci, cari s'au exportat pentru Constantinopol.

Vinicultura în România. Ministrul agriculturii, comerțului, industriei și domeniilor, din România, a decis a împărți un număr de 80.201 vițe americane cultivatorilor de vii din diferite regiuni ale țării. Tote vițele cu rădăcină se vor libera proprietarilor în toamna anului curent.

Expoziția regnicolă orî universală? Conte Zichy Ieș, dela care a emanat ideia aranjării unei expoziții universale cu ocaziunea serbărilor milenare, a scris o broșură, în care pledează pentru aranjarea expoziției universale, în contra hotărârii camerei industriale, care soimă că e pe lângă aranjarea numai a unei expoziții regnicolare.

Târgul de rimători dela Turnu-Severin. Prețurile se mențin fermă la 88—90 bani chilogramul cu operațiuni mai mult pentru interiorul țerei. Rimătorii intrați în târg până la 28 Septemvre, ating cifra de 4387. Din aceștia 1916 s'au vândut în interiorul țării, 405 s'au exportat în Austro-Ungaria ér 2066 au rămas în seșa. Sănătatea vitelor este escelentă.

Compania de navigațiune rusă Gagariu. Diarul „Revue de l'Orient” arată că prințul Gagariu a plecat la Belgrad spre a se înțelege cu guvernul sârbu asupra întinderii operațiunilor acestei companii în Sârbia. Numitul diaru adaogă, că prințul Gagariu se va duce la Bucuresci pentru același scop în ce priveșce porturile române.

Societatea rom. cat. de binefacere din Iot, va aranja la 31 Oct. n. în sala otelului „Central Nr. 1” o serată musicală împreună cu dansu. Venitul e destinat pentru ajutorarea copiilor săraci.

Congresul național-bisericesc.

În ședința VII, ținută la 8/20 Octomvre, deputatul Parteniu Cosma propune, că tôte afacerile fundațiunei Gozdu să se transpună unei comisiuni instituite special pentru esaminarea afacerilor numitei fundațiuni. Propunerea se primesce și în comisiunea specială pentru afacerile fundațiunei Gozdu se aleg deputații: Ioan Petricu, Ioan Lenger, Gerasim Candrea, Augustin Hamsea, Ioan Popp, Aurel Suciu, Mihai Popoviciu, Coriolan Brediceanu, Iuliu Novacu.

Urmăz la ordinea ăile raportul comisiunei speciale instituit în afacerea propunerii făcută din partea I. Pr. Sale D-lui arhiepiscop și metropolit, ca adecă, începându cu anul nou 1892 după calendariul nou, respective cu 20 Decemvre 1891 cal. vechiu, să se introduca în întreaga administrațiune biserică a metropoliei gr. or. usul calendariului nou, rămânându neatins usul calendariului vechiu în cele tipărite rituale.

Înainte de a se refera în meritul acestei propuneri, înaltpreșanția Sa vine ași espune de nou motivele, cari l'au îndemnat ași face propunerea, motive purcese din cea mai curată intențiune și sinceră dorință de a înlesni mersul administrării biserică; de vreme ce însă în decursul debaterilor decurse în sinul comisiunei, s'a convins, că față de însemnata schimbare a usului vechiu din unele părți se dă expresiune unor îngrijiri și temeri, înțonându din nou, că schimbarea propusă avea să priveșcă numai afacerile administrative, der nu și cele tipice-rituale, în lipsa spriginului așteptat dechiară, că și retrage propunerea.

Comisiunea organizătoare, esaminându proiectul de regulament pentru procedura la alegerea deputaților pentru congresul național biserică, raportează, că acel proiect l'a întregit cu mai multe dispozițiuni esențiale, cari după vederile comisiunei nu pot lipsi din un regulament, carele după experiențe de 20 de ani este menit să introducă ordine perfectă și uniformitate în alegerile pentru deputații congresuali.

Germanii și „Societatea de maghiarizare”.

Era de prevădută, că societatea de curându înființată în Budapesta pentru maghiarizarea capitalei, „Magyar-Egyesület” — va fi întimpinată din partea Germanilor cu un resemțământ demn de fanatismul maghiar. Astfel „Allgemeine Zeitung” din Mün-

chen, indignată de scopurile nesocotite ale acestei societăți, sub titlul „Eine magyarische Patriotentliga” scrie între altele:

Cum îndrăznesc fanaticii Maghiari să maghiarizeze Budapesta? Pentru ce să fiă agrăiș chelnerii germani, omeni cinstiți, numai în limba ungeră, de ce se hotărășce ca în tôte prăvăliile să tîrguim pe ungeră și să nu intrăm în prăvăliile de firme germane? Petițiunea adresată Majestății Sale în afacerea teatrului german e numai un pretext, la care se provocă Ungurii numai pentru ca să „justifice” (?) alcătuirea numitei societăți, — cauza adevărată însă zace mai adencu ascunsă în scopurile ei, materia esplosivă a fostă deja de multă adunată și petiția în afacerea teatrului german numai a aprins-o de a esploata. Și în contra cui e îndreptat acest rășboiu? Natural, că în contra Germanilor din Budapesta, căci totu mai sunt 120.000 de suflete în capitala Ungariei. Nu e destul, că s'au pus să maghiarizeze grabnic școlile, funcțiunile publice, ci se slujesc acuma de cel mai drastic mijloc de maghiarizare, alcătuind „liga patriotică” așa numită „Magyar-Egyesület”. Cine au inițiat această mișcare? Nisece jurnaliști și advocați de origine germană, jidană și daneză, cari pörtă în frunte marca de renegați și sunt obiectul de dispreț al Germanilor amăriți, apoi li urmăz omenii lacomi de avere, miopii, fricoși, și speculanți, la cari se mai asociază și indiviți de o pozițiune mai înaltă. Acestu morbu detestabil se vede căt de răspândit este el în capitala Ungariei, din chiar motivul, că s'au insinuat ca membri: preoți, profesori universitari, judecatori și alții, cari infectați de acestu morbu epidemic, împingă țera pe un povârniș foarte primejdios....

Afacerea demonstrațiunilor dela Fiume.

În ședința dela 23 Octomvre a diei ungară, ministrul-președinte, cotele Iuliu Szapary, a răspuns interpelărilor ce i le-au adresat deputații Ugron și Horanszky în cauza demonstrațiunilor dela Fiume.

Mai întâi ministrul-președinte arată, că n'a putut să răspundă până acum din cauză, că comisiunea mixtă însăronată cu cercetarea lucrului abia în 25 August și a terminat afacerile, când dieta era disolvată.

Acastă comisiune, care și-a început lucrările la 6 August, a ascultat cu totul 151 de martori. Din actele investigațiunei apare, că în decursul ăilelor de 23 și 24 Iunie, când cu de-

nal și de a-mi lua din odai atăta, căt mi-ar fi de lipsă pentru ca să-m ceru norocul în Paris. Dér acastă faptă s'ar numi furt și pentru comiterea lui m'ar lua la gônă... Ei, dér sunt sute de morderi de scăpare. Ași fugi în Paris și acolo mi-aș schimba numele.... O, de mi-ar succede!... Êtă; colo vedu ceva strălucitor, pare mi-se e diamant. Elu să fiă foarte prețios. Numai decă așa avé curagiu.

Astfelu de cugete umblau prin creeri lui Valentinu, și aceste cugete pentru elu nu erau nou, ele de multu îi sunt înrădăcinate în inimă, așa că acum nici nu se mai înfiora de ele.

Pétrunș de durere se uita Richard, rădîmându-și capul pe mîni, la mamă-sa care lucra fără încetare. „Ah, își ăcea tînărul — de siguru trebuie să fiă și o altă viață, care va răsplăti suferințele de aci, din această lume. Nisece ființe precum e mama mea, cari aci în viața acosta sunt împovărate cu mai multe suferințe, decât ca să le potă suporta, sunt doveți vii și neresturnabile ale vieții viitoare! Cine ar cuteza ca să credă, că o viață plină de suferințe, pe cum e viața mamei mele, nu-și va căpeta

în veți răsplata. Dumnezeu e drept și nu-și va uita a trimite binecuvântarea sa asupra mamei mele. Dér ore mie, da-mi va viața acosta atăta răsplăta, cătă aș merita pentru suferințele mele.

Nu, asta numai în cealaltă lume o potă aștepta... Êtă, în etate de 18 ani sunt aruncat între aceia, pe cari lumea cultă îi desprețuesce; sunt sclav, jucăria domnilor, trăsesc numai ca să potă câștiga câteva centime pe sêma mea și a mamei mele, neputându spera o sôrte mai bună dela viitoru. Dér atăta nu-i destul, viața mi-o face mai grea de suportat și împrejurarea, că în inima mea s'a furișat amorul, care acum este așa de înrădăcinat, încâtu acum constituie o parte din viața mea. Acosta-i apoi adevărată suferință!... Sêmana mamă, ea nici nu cugetă, ce chinuri mă muncesc pe mine. Ea nu șce, că într-o sêra, când am mers la biserică, ca să-m aflu acolo liniște sufletăscă, am întelnit o fată tînără, modestă și frumôsă, la privirea căreia mi-s'a oprită încă și ruga, ce-o îndreptam cătră Dumnezeu. Am vedut'o, am iubit'o și încă cu atăta ardore, încât tu, buna mea mamă, ai puté fi jalus de amorul fiului têu.”

Astfelu se cugeta și vorbea în sine Richard, dér mamă-sa, Marta, scia, că fiul ei iubesc, a cetit acestu lucru din strălucirea ochiloru, din vorbirea, din tonul și din tótă purtarea lui. Este ceva, ce e mai ageră ca privirea vulturului, mai pîtrunător ca întrebarea judecatorului, — și acesta e ochiul mamei.

Tocmai bătut orologiul și muncitorii trebuiau să se apuce de lucru. Marta se uită în sus și pe acoperiș observă pe Richard. Acesta treu pe acoperiș spre aripa cealaltă a edificiului, ca să schimbe câte-va cuvinte cu mamă-sa. Valentinu numai acuma îl observă.

— „Și tu estî aici frate?” îl întrebă Valentinu.

— „Da, șed în aici și fantasez.”

Azându schimbară câteva vorbe cu mama lor apoi s'au dus să-și vadă de lucru.

Mama tinerilor muncitori, vedu Marta, era o femeie cinstită; la prima vedere putea omul ceti de pe față ei onestitatea și bunătatea. La casa contelui, unde umbla adese-ori la lucru, era iubită și prețuită. Ea era săracă, ce-i drept, dér îmbrăcămtea ei era totdeuna curată. Curățenia e unicul lux alu miseriei.

La casa contelui Lostranges aci se făcea pregătiri pentru o mare festivitate. Se aranjase o serată cu dans în onoarea tinerei contese Eva, care pe timpul acesta petrecea la țera pe la rudeniile sale și aci avea să se reîntorcă pentru a-și serba a 16-a aniversare a nascere isale.

La amăz lucrătorii s'au coborît pentru ca să mănânce. Valentinu însă, atras de o putere neînvigibilă, rămase la locul sêu, luându-și acolo amăz sa scurtă și simplă, apoi érași s'a lăsat dus în gândirile sale păcătoșe. Pote că a sositu minutul sêvirșirii negrului propus, căci își ăise suspinându: „O, măcar de nu ar fi aici mamă-mea.”

În minutul acesta auți glasul mamei sale, care întrebă:

— „Aici estî, Valentine?”

— „Da, mamă, răspunse tînărul confus.”

— „Valentine”, continuă Marta, mă simt cam rău, voi lăsa lucrul înrătă și mă voi duce acasă ca să mă odihnesc puțin; — nu vedu pe fratele-tu, spune-i și lui că am mers acasă.

(Va urma.)

monstrațiile, miliția s'a făcută culpabilă cu următoarele puncte: a spartă frontul ordonat de poliție; în grupuri mai mari și mai mici ostașii au umblat pe strade strigând „Jivio“ și față cu strigătele de „viva“ și de „eljen“, ei sbierau și mai tare; singuratic ostășii au strigat: Trăscă Fiume alți nostru, pământul croată; singuratic ostășii și suboficieri au injurat și insultat pe cetățenii din Fiume; un hornist a voit să impedeze arestarea unui student din patrea poliției.

Actele privitoare la investigarea acestor lucruri, s'au trimis ministrului de război care pe cale oficială i-a făcut cunoscut ministrului-președinte Szapary. Cunoștea ostașii și suboficieri, cari au luat parte la aceste delict, au fost pedepsiți în sensul regulamentelor militare. Declarațiunea căpitanului Uselac, care după cum însuși a recunoscut, a dăruit ocaziunea aceea: „De-altmintețea ordinea și liniștea nu se va pute restabili, până când nu veți împușca serios în această neastempertă mulțime“, a fost declarată ca necorectă din partea ministrului comun de război și astfel atât pentru această declarațiune a sa cât și din cauză, că s'a amestecat în treburile poliției, a fost desaprobat și această desaprobat s'a făcut cunoscut pe calea obișnuită. (Aprobări în dreptă. Mișcări în stânga și stânga extremă). Mai departe comanda regimentului i s'a imputat în formă de acuză, că pentru ce a lăsat să cânte muzica militară pe seama unei societăți cu caracter atât de politic, în care, după cum se știe, rolul conducătorilor îl poartă elemente ultraiste de-ale naționalităților. Acesta procedere a comanda regimentului a fost declarat din partea ministrului de război ca nepotrivită cu regimul în vigoare și acesta i s'a făcut în mod oficial și tot-odată s'a făcut din partea ministrului de război obiecțiunea, că comanda regimentului n'a fost cu destulă atențiune asupra raporturilor sociale din Fiume și n'a luat înainte dispozițiunile de lipsă pentru a încunajura astfel de afaceri. (Aprobări în dreptă. Mișcări în stânga și stânga extremă.)

După aceea, ministrului a răspuns la interpelarea lui Horanszky privitoare la manifestațiile făcute la mormântul lui Jellaci în Novidor. Despre această și despre vehementele atacuri, cu cari a fost împințat din partea opoziției acest răspuns al lui Szapary, vom raporta în numerii viitori.

Situațiunea politică.

Diarul „Kreuzzeitung“ a primit o scrisoare din Londra în care sunt indicațiuni remarcabile asupra dispoziției politice ale cercurilor de acolo. În Londra se crede în posibilitatea unui război european, dându-se, că fometea din Rusia ar accelera intențiunile cabinetului din Petersburg, pentru ca să se preîntâmpine neliniștirii interne eventuale.

Correspondentul anunță, că dănsul a făcut acum de curând în clubul său cunosință cu un oficer rus de casa din Caucaș, care petrece în Londra. Acesta îi povestește, că în cercurile militare rusești se vorbește despre un război apropiat, și de aceea se iau măsuri corăspunșătoare mai cu seamă la granița română. El a călătorit acum de curând pe acolo, precum și pe la granița galițiană, unde deja se afla sute de mii de trupe în barace de lemn în hibernacule.

Se intenționează de a se face un fel de confini militare, ca odinioară în Austria. La întrebarea correspondentului, că ore ce atitudine vor avea românii la o trecere peste graniță răspunde oficerul: „Ei ne vor primi cu brațele deschise.“

Oficerul de casa dă mai departe, că atacul rusești va veni de odată pe trei puncte: din Caucaș și Erzerum, prin România, Sârbia și Algeria pe

uscată asupra Constantinopolului și pe mare asupra Dardanelor. Pentru ca să se mascheze acest plan, probabil că se vor face mari demonstrațiuni de-a lungul graniței austriace. Flota voluntarilor va opera în liniște pe Dunare, pe lângă coastele Bulgariei. Sultanul este deja pregătit la toate; pașii turcești deja precumpănesoștrămutarea reședinței curții împărătesci la Damasc. Despre observarea acesta din urmă asupra situației Turciei, nu se știe că este pasărea oficerului de casa sau aceea a cercurilor politice din Londra.

Correspondența „Gaz. Trans.“

Clușiu, 24 Octomvre n. 1891.

Onorată Redacțiune! La interpelarea privitoare la fondul docenților tractual din tractul Clușului, ce mi-o face corespondentele „unui învățător“, în Nr. 226 al „Gazetei“, țin de a mea datorință a răspunde în următoarele:

Fondul din cestiune s'a administrat mai înainte, și e drept, că se administrează și acum din încredințare mai înaltă, prin protopopul tractual. Despre starea fondului acestuia s'au așternut în tot anul rațiuni esacte. Pentru anul trecut 1890, rațiunile așternute de mine și aprobate întocmai în conferința învățătorilor dela 9 Aprilie 1890, la carea sigură va fi participat și dl „unui învățător“, ca de ordine după aceea s'au înaintat mai departe la suprarevisiune. Avera înțregă a fondului s'a dovedit că constă din 321 fl. 17 cr. v. a. adică: 150 fl. în 3 acțiuni de ale „Economului“ cu Nri. 748, 749 și 584 din 1887; 103 fl. 41 cr. depunere la „Economul“ cu libelul Nr. 112 din 1888; 40 fl. împrumutați învățătorului din Sân-Mihailu-ung., Simeon Lariu cu 4 fl. interese de 10% restante pe 1890 și 18 fl. împrumutați la învățătorul din Clușiu Iacob Mureșianu cu interesele de 8% pe 4 ani din urmă restante în sumă de 5 fl. 76 cr. Totalul 321 fl. 17 cr. În spese de manipulațiune nu s'a computat nici un crucer. Banii gata așiderea nici un crucer, toți fiind elocați spre fructificare.

Insemnă acum, că preoțimea eparchială și sinodul său de toamnă din 13 Noemvre 1890, a fost adus hotărârea, să se unescă fondul docenților cu fondul culturii tractual din motiv, că toate venitele anuale ale acestui din urmă fond și așa din anul în anul se folosesc exclusiv spre ajutorare la salariile docenților în sumă de 220 fl. v. a. și că ar fi drept și convenabil, ca astfel și acel fond să contribuie la promovarea intereselor noastre culturale.

Prea Veneratul Ordinariat Metropolitan, îndurându-se a primi în principiu acel conclud, a rescris sub Nr. 4304 din 1890 să se asculte în această afacere și învățătorii. Conferința învățătoroasă din 9 Aprilie 1891 cu majoritate de voturi, la insistența și propunerea lui Iacob Mureșianu, președintele reuniunii comitatense a învățătorilor din comitatul Coșocnei, aflându-se și o propunere contrară, a cerut însă transpunerea fondului în administrarea pe viitor a reuniunii numite comitatense. La care, susținându-se protocolul, Prea Veneratul Ordinariat, din împrejurarea, că „unui învățător“ falsă o impută „timidității mele“, a ordinar sub Nr. 1770 din 1891 o ulterioară ascultare a învățătorilor în acest obiect. Spre acest scop cu data de 20 Octomvr a. c. Nr. 546 s'a și convocat din nou o conferință a învățătorilor tractual. Acum judece însuși corespondentele, care pretinde a fi inițiat în toate secretele oficiale, cătă drept are, când ascriindu-mi fals unele fapte și împregiurări, cercă cu scop tendențios a mă înegri în opiniunea publică.

Știe, că în interesul „disciplinei“ (?) și în numele „învățătorilor“, (?) își face interpelarea sa, mai arată și că în mâinile mele fondul e „mai puțin a-

sigurat, ca ori unde“. Au arătat, că tot fondul e elocată spre fructificare; ce der am periclitat eu din averea fondului? Der durerea, ce-lu amărește pe „unui învățător“, să măierte pentru sinceritatea în care i-o spun, este fătărită. Lui nu-i pasă de sörtea și siguritatea fondului, ci vrând cu ori ce preț a dispune de fond, cere a se transpune în administrarea reuniunii comitatense. Intrebă pe „unui învățător“, că i-se pare d-sale mai sigură administrarea fondului la reuniunea lădată, fără ori ce inspecțiune din partea eclesiastică, mai ales după ce însuși președintele acelei reuniuni e dator la fond și nu plătesce?

Dacă Prea Ven. Ordinariat, căci nu atâră dela mine, ar decreta acum transpunerea, cu acesta m'ar ușura numai de o sarcină și răspunșitate. Transpunerea mi-ar fi foarte ușor. Nu aș avea să cer împrumut nici un crucer spre acoperirea deficitului, nici dela dl „unui învățător“, nici dela alții.

Er spre încheiere i-aș sfătui dlui „unui învățător“, ca scriind ceva în public, să o facă cu dreptă cunosință de cauză și obiectiv, er nu să se servescă chiar și față de un superior al său de neadeveră.)*

Ioan Lasso.
protopopul Clușului.

Convocare.

la adunarea generală a reuniunii învățătoroasă gr. cat. „Mariana“, ce se va ține în Năsedu la 5 Noemvre 1891 st. n. la 8 ore a. m.

Programa:

- 1) Deschiderea ședinței prin președinte.
 - 2) Publicarea statutului aprobat al reuniunii.
 - 3) Alegerea comisiei pentru înscrierea de membri și criticarea tractatelor practice.
 - 4) „Epurile“, tractat practic din învățământul intuitiv în cl. II-a prin Ioan Mureșianu, învățător.
 - 5) Buca de cetire „Liliacul“ din Leg. de Petri în cl. III-a, tractat cu privire la înțeles prin Andronu Petri învăț.
 - 6) „Despre coregerea ocupațiunilor școlarelor“, temă de discusiune prin Ioan Pop Reteganul.
 - 7) „Despre esamenele publice“ prin Clement Grivase.
 - 8) „Cum să câștige învățătorul iubirea școlarelor săi,“ tractat teoretic prin Demian Nichiti.
 - 9) „Memoria și cultivarea ei“, tractat teoretic prin George Todoran.
 - 10) Organizarea reuniunilor filial.
 - 11) Pertractarea propunerilor.
 - 12) Alegerea ampoiaților și comitetului reuniunii în sensul statutelor. Înainte de deschiderea ședinței, se va servi s. liturgiă în biserica gr. cat. din loc.
- Dela Presidiul reuniunii inv. gr. cat. „Mariana“.
Năsedu, 12 Octomvre 1891.
Ioan Jarda. Clement Grivase.
vicepreședinte. secretar.

Telegramele „Gaz. Trans.“

(Serviciul biurolui de cor. din Pesta.)

Budapesta, 26 Octomvre: Afacerea Szilagy și Horanszky s'a rezolvat, prin aceea, că reprezentanții din ambele părți au declarat, că în vorbirea ministrului Szilagy nu a fost nici o vătămare personală.

Viena, 26 Octomvre. Starea sănătății archiducesei Margareta s'a ameliorat într-o câțva.

Sigmaringen, 26 Octomvre. Regele României a sosit la Neuwied, de unde va pleca astăzi la Potsdam.

*) Noi credem, că astfel de neplăceri s'ar pute delătura ușor, dacă li-s'ar da învățătorilor posibilitatea, de-a fi tot-deuna în curent cu starea fondului lor. Ar fi bine a se face acesta și pentru a mai încorda interesul și zelul învățătorilor, cari au să contribuie și se lucreze încă mult pentru sporirea fondului, decât vreu ca acesta să corăspundă scopului, pentru care e menit.

Red.

NECROLOGŪ. Henriette Popovici-Barcianu n. Wieser, soția dlui Aurel Popovici-Barcianu, prim-comptabil al institutului de credit „Ardeleana“ în Orăștia, a repositat la 24 Octomvre n. c. lăsând în urma sa trei copii minoreni.
Fiă-i țărina ușoră!

DIVERSE.

Producțiunea aurului. Diarul „American Almanach“ estimează producțiunea anuală a aurului la 97.761.000 dolari (508,340.000 franci.) Statele cele mai bogate în producțiunea aurului sunt: Statele-unite din America de nord, cari au furnisat în decursul anului curent 49.917 kilog. aur în valoare de 170,851.000 franci. Rusia, care a produs 33.740 kilogr. în valoare de 115.272.000 fr. Australia cu 36.626 kilogr. în valoare de 112.093.000 franci. China (în Asia) cu 13,542 kilogr. în valoare de 4.635.000 fr. Africa de Sud a furnisat aur în valoare de 21 milioane franci. Zelandă Nouă în valoare de 20 mil. Chili (republica). 8.196.000 franci. Austro-Ungaria în valoare de 6 mil. fr.

Erupțiuni în mare. Insula Pantellaria în apropierea căreia, — după cum s'a anunțat, — s'a întemplat o ridicare a apelor mării, este în marea Mediterană, la 98 chilometri spre sud-vest de Sicilia și, ca cele mai multe insule de pe acolo, de origine vulcanică. Este alcătuită din lavă de trachyt și are mai multă isvora caldă. În apropierea orașului Pantellaria se află un lac cald, bogat în acid carbonic și mai multe peșteri și isvora din cari isbuonesc gazuri.

Cursul pieței Brașov.

din 27 Octomvre st. n. 1891.

Sanonote românești	Cump. 9.27	Vend. 9.31
Argint românesc	9.20	9.25
Napoleon-d'or	9.23	9.32
Lire turcesc	10.50	10.55
Imperial	9.50	9.55
Galbeni	5.40	5.45
Seris. fonc. „Albina“ 6%	—	—
„ „ 5% „	—	—
Ruble rusești	121.—	122.—
Mărci germane	57.20	57.80
Discountul 6—8% pe an.		

Cursul la bursa din Viena.

din 26 Octomvre a. c. 1891

Benta de aur 4%	108.85
Benta de hărtia 5%	100.85
Împrumutul căilor ferate ungare - aur	115.50
do argint	97.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [1-ma emisiune]	111.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [2-a emisiune]	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [3-a emisiune]	—
Bonuri rurale ungare	83.70
Bonuri croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vin unguresc	—
Împrumutul cu premiul unguresc	141.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	129.50
Acțiunile băncii austro-ungare	100.
Acțiunile băncii de credit ungar	823.—
Acțiunile băncii de credit austr.	279.25
Galben împărătesc	5.57
Napoleon-d'or	9.31
Mărci 100 imp. germane	57.62 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	117.25

Proprietar:

Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil interinal:

Gregoriu Maior.

PUBLICAȚIUNE

Pentru stabilirea consignațiunii nemorului viriliștilor din reprezentanța comunală orășenescă pentru anul 1892, se va ține Joi în 29 Octomvre n. c. după amiază la 3 ore o ședință publică în sala de ședință a primăriei, unde fiecare poate să ia informațiuni, respective să aducă la cunosință vre-o dorință a sa.

Comisiunea pentru conscrierea viriliștilor
Gustav Schiel,
președinte.

691,2—1

PUBLICAȚIUNE

Prin care se aduce la cunoștință publică, cumcă pretensiunile încă neincasate aparținătoare masei concursuale a fostei firme comerciale din Brașov Kovasznai et Keresztesy, precum și următoarele polisse de asigurare pe viață, estradate prin societatea de asigurare „Azienda” și anume:

1, polissa de asigurare Nr. 14215 estradată pe casul mortii a locitorului din Brașov Paul Wolf, plătitibilă producătorului și sunătoare peste suma de 300 fl.

2, polissa de asigurare Nr. 46.551 estradată pe casul mortii a locitorului din Brașov Aron Szöts, plătitibilă producătorului și sunătoare peste suma de 500 fl.

3, polissa de asigurare Nr. 47.736, estradată pe casul mortii a locitorei din Brașov Rebeca Papp nasc. Donath plătitibilă producătorului sunătoare peste suma de 500 fl. — în urma concluderii comitetului creditorilor, să voră vinde în licitațiunea publică, ce se va ține la 7 Noiembrie 1891 st. n. după-amiezi la 3 ore în cancelaria mea din strada lui Harscher Nr. 7, celui ce va oferi mai multă fiindu respectivul obligat a plăti prețului cumpărării numai decât în bani gata.

Licitațiunea este pentru cumpăratori necondiționat obligatorie, ér față de masa concursală numai dela apro-

barea actului de licitațiune prin comitetul creditorilor hotărârea comitetului creditorilor trebuie să urmeze în termen de 8 zile computate dela ziua licitațiunei, căci la din contră licitațiunea se va privi de aprobată și cumpărătorul pôte dispune liberă asupra pretensiunilor și polisselor de asigurare cumpărate. Dacă comitetul creditorilor în termenul sus espus de 8 zile nu ar aproba actul licitațiunei, cumpărătorul își primesce numai decât dela Curatoarele masei concursuale prețului cumpărării ce l'a plătit, și masa concursală are liberă dispozițiune asupra pretensiunilor și polisselor de asigurare, ce a format obiectul licitațiunei.

Despre acesta se încunoscintăzătorii de a cumpăra cu acea observare, cumcă atâtă conspectul pretensiunilor care formăz obiectul licitațiunei, câtă și sus enunțatele polisse de asigurare pe viață, precum și chitanțele, referitoare la plățirea premiilor de asigurare le potă privi în cancelaria subscriului în fiesce care și după ameață dela 3—5 ore. Se observă totodată, cumcă masa concursală nu primesce asupra sa nici o responsabilitate în privința pretensiunilor și nici în privința polisselor de asigurare pe viață ce se voră licita.

Brașov în 23 Octomvre 1891.

Simeon Demian.
curatoarele masei concursuale.

688,3—1

Szám 3944—1891 tkv.

689,1—1.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zacharie D. Cornea végrehajthatónak Cornea Nechita lui Ion végrehajtást szenvedő elleni 36 ft. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében, a brassói kir. törvényesék (a fogarasi kir. járásbíroság) területén lévő Illenben fekvő az Illeni 130 sz. tjkben foglalt.

269	hr. sz. ingatlan	160	f.
270	" " "	120	"
271	" " "	10	"
1403	" " "	16	"
2142	" " "	16	"
2163	" " "	16	"
3419	" " "	2	"
5006	" " "	2	"

az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891 évi November hó 18-ik napján délelőtt 10 órakor Illen község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi: LX t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras, 1891 évi Auguszt hó 17 napján.

A fogarasi kir. járásbíroság mint tkvi hatóság.

Lucrări de mână pentru copii.

Subsemnata cu începerea anului curent școlar a luată aspra-și școlă de lucrări de mână pentru copii întemeiată în anul 1887. In această școlă se voră primi elevi dela 6—9 ani, și voră fi instruiți în lucrările mici, deprindătoare pentru ochi și pentru promovarea mânei.

Școlă se va începe în 1 Noemvre n. c. Timpul de lucru: Mercur și Sâmbătă după amiezi dela 2—4 ore.

Fia-care școlar va trebui să plătescă o taxă de primire de 1 fl. ér pe lună o taxă de 50 cr.

Primiriile se facă în fia-care și dela 3—5 ore. Strada Négra Nr. 7.

Berta Stihler,

ingrijitoare de copii cu diplomă de la stat.

684,3—2.

O specialitate necomparabilă

între toate apele minerale alcalin-acide din monarhia și străinătate este

apa minerală de
„RÉPÁT“

care în urma compozițiunei pré ferioite a părților sale minerale și a conținutului extraordinar în acid-carbonic se bucură de o valoare medicinală foarte mare și de un renume universal neîntrecut.

Apa minerală de „RÉPÁT” se întrebuințază ca medicament cu cele mai strălucite succese în contra conturbărilor de mistuire, în contra stărilor catarhalice a stomacului și a organelor respirătoare, în contra maladiilor rinichilor și a beșiceii etc., are un efect admirabil la secrețiunea udatului și este recunoscut ca remediu solvator neprețuibil.

Celū mai curat și binefăcătoru productū naturalū.

Ca borvizū adevă beutū cu vinū.

nu se pôte compara această apă escelentă cu nici o altă apă minerală a continentului.

Șampagnulū apelorū minerale.

Conformū ordonaței inaltului ministerū de interne No. 5891/VIII din anul 1890, apa minerală de Répát este supraveghiată ca apă medicinală după prescripțiunile legilorū sanitare.

Veritabilitatea apei se constată prin aceea, că dopul sticlei trebuie să fie însemnat cu: „K. Impér Répát”. Decă se rōgă a se observa această spre evitarea falsificărilor prin alte ape inferioare.

Apa minerală de „RÉPÁT” se găsece în calitate prospătă și veritabilă în depositul subsemnatului; asemenea și în farmaci, în cele mai multe băcării și în toate birturile mai notabile.

Cu totă stima

Administrațiunea isvorului
Josef György,

Brașov, Strada Michail Weiss (ulița poștei) No. 12.

662,50—29

ANUNȚU.

Cine voesce să câștige losuri și totdeodată să se bucure de șanse extraordinare de câștigă acela să ia parte la societatea ocașională de losuri Grupa G. înființată pe lângă renumea de bancă din Budapesta A. G. la 216 losuri de stat și private provădute cu timbre austro-ungare numai cu 25 de părtași. — Câștigă peste 12 milioane — combinațiuni foarte favorabile. Șanse escelente de câștigă și numai 5 fl. plată lunară. Agenți se primesc cu condițiuni favorabile.

Ofertele se se adreseze la „Budapester Bankverein Act. Gesellschaft“ Elisabethplaz 19.

3 3

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulū abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 6 fl. —
Pe unū anū 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe unū anū 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anū 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anū 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se facă mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, carī se voră abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămuritū și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazeta și Transilvaniei.”

10

pr

Bt